

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

Darumb wenn man beichten wil/so sol man nur allein die zehen Gebot für sich nehmen/ vnd sagen/wie man darwider gesündigtet habe.

Magnum discrimen fieri debet inter peccata, quae sunt contra Dei praecepta, & quae sunt contra praecepta, & mandata hominum. Nam sine praeceptis Dei, nullum peccatum cognosci potest: mandatis vero & praeceptis hominum non alligamur. Quamobrem, cum confitendum est, ad praecepta Dei solum attendendum, & dicendum, quomodo contra haec peccata sine admissa.

Antipharmacum.

APOSTOLVS Rom. 13. iubet vt politicae potestati subsumus, non tantum *propter iram*, sed & *propter conscientiam*: ne scilicet transgressione legum ciuiliū, conscientia laedatur: at non laeditur nisi per peccatum. Ergo & id, quod in leges humanas delinquitur, peccatum est. Si peccatum, ergo in confessione aperiendum: quia morbus est: Et sanari debet. Vt autem sanetur, oportet, vt à Medico cognoscatur.

Quæritur XIII. Vtrum peccata purè mentalia in Confessione manifestari debeant. Respondet Lutherus in Tractatu, quem vocat *Confitendi rationem*. *An peccata cordis occulta, ac sic soli Deo & homini, qui fecit ea, cognita, pertineant ad Confessionem Sacramentalem, extra medium captum est. Libentissimè negarem.*

Antipharmacum.

CREDO equidem: cum enim non semel docueris, in cuiusuis arbitrio situm esse, vt quod velit in Cōfessione indicet; quod velit, supprimat; mirum non esset, etiamsi peccata occulta cordis à Confessionis tribunali ab-

li ablegares. Interim perinde facis ac ſi ægroto ſuaderes, ne morbos, ſibi ſoli cognitos, medico patefaceret. Eos enim absque vlla manifestatione curari poſſe. Quis tam inſipiens eſt, qui conſilium hoc inſipientiæ non argueret? Nam quod Lutherus dicit, *penitus occultæ pertinere ad forum Dei*: id nihil eſt; quia confeſſionis quoque forum, nihil aliud eſt quàm forum Dei: & quod in eo ligatur aut ſoluitur, Deus ligat aut ſoluit.

Benè profecto Lutherus in Colloq. Menſalibus Tit. de Confefs. Auriculari. Man ſol die Leut für allen Dingen wol lehren / vñnd ihnen einbilden / daß man nicht einem Menſchen / ſondern Gotte / vñnd dem H. Erren Chriſto beichte. Item, daß nicht ein Menſch / ſondern Chriſtus abſoluiere. Aber das verſtehn vñnd glauben ſetzt die Leute nicht. Heute habe ich den Böhemen Antwort geben / die wollen vñnd dringen dar auff / daß allein Gott die Sünde vergibt / vñnd ergern ſich an meinem Büchlein von Schlüſſeln. Darumb ſoll man die Leute lehren / daß man Chriſto beichte / daß Chriſtus abſoluiere durch den Mund deſ Dieners. Denn deſ Dieners Mund iſt Chriſtus Mund / deſ Dieners Ohr iſt Chriſtus Ohr. Aufſs Wort vñnd Befehl Gottes ſoll man ſtehen / vñnd ſich verlaſſen / nit auff die Perſon. Chriſtus ſitzt da Beichte / Chriſtus höret / Chriſtus Wort ſinds / nicht Menſchen Wort / ſo da gehört vñnd geredt werden auß deſ Beichtvaters Munde.

Inſtruendi ſunt in primis homines, iisque perſuadendum, quod non homini, ſed Deo & Chriſto fiat Confeſſio. Item; quod non homo, ſed Chriſtus abſoluat. Sed id neq; intelligunt, neque credunt nunc homines. Hoc ipſo die Bohemis reſpondi: ij volunt, & perurgent, quod ſolum Deus peccata dimittat;

Et scandalum, ac offendiculum patiuntur in meo libello de clauibus. Proinde docendi sunt homines, quod Christo fiat Confessio; Et quod Christus absoluat ore sui ministri: nam ministri os, est os Christi; ministri auris, est auris Christi. Niti oportet verbo Et mandato Dei, Et in hoc fidendum, non in persona ponenda fiducia: Christus sedet hic auditu confessiones, Christus has excipit; Christi sunt verba, non hominis, quae audiuntur Et dicuntur ex ore Confessarij. Christus igitur, iudice Luthero, primarius est in hoc occulto foro iudex: ad quod proinde etiam occultorum scelerum diiudicatio & absolutio pertinebit, cum primarius in hoc foro iudex, cordium & renum scrutator sit.

Quæritur XIV. Si quæ peccata cordis confitenda sunt, quænam sunt illa? Respōdet Lutherus in Tract. de ratione confitendi: Hoc ego contentus sum, quod non omnia peccata cordis sint confitenda, Si autem aliqua sunt confitenda ea tantum assero, quæ ipse manifestè scit sese contra diuina mandata in corde statuisse.

Quæritur XV. Vtrum confiteri necesse sit malas & impuras cogitationes quæ alicui occurrunt. Negat Lutherus loc. cit. Non confiteberis, inquit simplices cogitationes, de virgine aut muliere, aut econtra mulieris de adolescente; nec ipsas affectiones, nec ardorem libidinis mutuum seu inclinationes ad sexum alterum, quantumuis fædum. Adde, nec passionem talium. sunt enim hæ cogitationes frequentius passionem à carne, mundo, Diaboloue excitata, quas animus ferre cogitur inuita aliquando per multam moram, imò quandoque tota die, vel hebdomada.

Anti-